

Література

1. Прокопенко В. Правове становище професійних спілок: сьогодення і перспективи. // Право України №6–1999.–С.106-109.
2. Закон України «Про об'єднання громадян» від 16 червня 1992 р.
3. І.С. Дзюбко, К.М. Левківський, В.П. Андрущенко та ін. Політологія: Підручник / За заг. ред. І.С. Дзюбка, К.М. Левківського. – К.: Вища шк., 1998. – 304 с.
4. Князев В. Конституційні гарантії прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні. // Право України – 1998.–№11.–С. 29-31.

ЖИТТЯ – ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ БУТИ ЖИВИМ, АЛЕ Й ПОЧУВАТИ СЕБЕ ДОБРЕ

Максименко Ю.Г. (Полтава)

Для успішності процесів становлення і розвитку соціальної роботи і соціальної педагогіки в Україні величезне значення має вивчення, осмислення і адаптація досвіду. Виходячи із досвіду можна стверджувати, що соціальний працівник, соціальний педагог може і повинен працювати в різноманітних установах, які за відомчою приналежністю можна класифікувати на установи освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, комітетів у справах сім'ї і молоді, установи, що відносяться до системи органів внутрішніх справ і юстиції та ін.

Зміни статусу людини в старості, викликані, насамперед припиненням або обмеженням трудової діяльності, трансформацією ціннісних орієнтирів самого способу життя і спілкування, а також виникненням різних ускладнень, як у соціально-побутовій, так і психологічній адаптації до нових умов. Точне і повне знання особливостей впливу соціально-психологічних і біологічних факторів на процес старіння особистості дозволить направлено змінити умови, спосіб життя старих людей таким чином, щоб сприяти оптимальному функціонуванню особистості похилої людини і роботи тим самим стримуючий вплив на процес її старіння.

Сутність соціальної роботи з людьми похилого віку – соціальна реабілітація. У даному випадку така реабілітація – це відновлення в звичних обов'язках, функціях, видах діяльності, характері відносин з людьми. Головне для соціального працівника це перетворення людини похилого віку з об'єкта (клієнта) соціальної роботи в її суб'єкта.

Переважає більшість старих людей має потребу в самому широкому спектрі послуг і допомоги, що робиться їм сторонніми людьми, будь-то члени родини, сусіди, медичні, соціальні або благодійні організації.

У роботі з людьми похилого віку необхідно здійснювати індивідуальний підхід на основі не тільки глибокого вивчення особистих і професійно-ділових якостей, але і виявлення інтересів і потреб, створюючи умови для всілякого розвитку творчих здібностей і максимальної трудової віддачі.

З роками повільна і невпинна гуманізація суспільної свідомості, а також досягнення в різних галузях науки і техніки поставили питання про необхідність інтеграції людей з обмеженими можливостями, як соціальної групи, з рештою суспільства, тобто про їхню соціальну реабілітацію.

Провідним компонентом соціальної роботи з даною категорією є формування індивідуальності, соціалізації з урахуванням потенційних

можливостей і потреб кожної людини. Побудова взаємозв'язків з мікро– і макросередовищем, розвиток збережених психофізичних можливостей здійснюється шляхом розширення сфери спілкування, організації дозвілля, творчої та ігрової діяльності, допомоги у самообслуговуванні і пересуванні, забезпечення ліками і продуктами харчування, організації оздоровлення.

Ідеї спільного навчання можуть бути використані й у таких формах роботи як клубі спілкування, творчі лабораторії, ігротеки, літні табори, гуртки художньої та літературної творчості, журнали, конкурси, бібліотечне обслуговування тощо.

Враховуючи великі можливості використання декоративно-ужиткового мистецтва у справі естетичного і трудового виховання людей з обмеженими можливостями, можна створити в територіальному центрі гурток «Джерело життя» з декоративно-прикладної творчості.

Аналізуючи історію розвитку соціальної реабілітації і її сучасний етап, можна прийти до висновку, що навчання інвалідів повинно стати пріоритетним у педагогічній практиці. Це у свою чергу потребує наукового розвитку ідеї спільного навчання, розробки концепцій, методик роботи педагогічних колективів.

Література

1. Гапоненко О. Соціальна робота та роль соціально орієнтованих неурядових організацій // Соціальна політика і соціальна робота №4, 2005р.
2. Городяненко В.Г. Соціологія. Київ: Видавничий центр "Академія", 2002, 560 с.
3. Дворецька Г.В. Соціологія праці. Київ: КНЕУ, 2001, 244 с.
4. Основи социальной работы /Отв. Ред. П.Д.Павленок. – М., 2000.
5. Павловський М.А. Стратегія розвитку суспільства: Україна і світ (економіка, політологія, соціологія). Київ: Техніка, 2001, 312 с.
6. Социальная работа /Под ред. В.И.Курбатова. – Ростов-на-Дону, 1999. – 230с.

АВТОРСЬКІ ШКОЛИ ЯК ОБ'ЄКТ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Морозова К. (Полтава)

У XIX – початку XX ст. у вітчизняній і зарубіжній педагогічній науці й практиці відбувався інтенсивний пошук шляхів виховання й освіти на основі педоцентричних ідеалів.

Історія української авторської школи пов'язана з іменами В.Ф. Дурдуківського, О.А. Захаренка, В.О. Сухомлинського [1; 2; 4]. Це три авторські школи, три постаті – діяльність яких обіймає майже все XX століття. Їхні ідеї послужили поштовхом для сьогоденного оцінювання інновацій в шкільній справі. Їхні творці у своїй діяльності задали певний вимір, запропонували й розвинули у своїх закладах шкільні цінності, які, поки існує школа як така, будуть завжди виступати певним орієнтиром у побудові педагогічних процесів. Особливо сьогодні, в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів, деперсоніфікації та дегуманізації, характерних для плюралістичного суспільства, розмитого розуміння доброчинності і пороків, які сьогодні дозволені й не переслідуються законом. Із іншого боку, у нашому суспільстві відчутна наполеглива консервація патріархальних канонів